

Moderne Architectuur: van Adolf Loos tot David Adjaye

Deze cursus is geannuleerd.

Deze cursus geeft een overzicht van moderne en contemporaine bouwkunst sinds 1900. Toonaangevende projecten, ontwerpers, opdrachtgevers en denkers worden gesitueerd in de politiek-maatschappelijke en culturele context. Ook wordt verwezen naar de manier waarop architectuur figureert in bijvoorbeeld literatuur, film en/of fotografie. Behalve voor de Westerse wereld, is er aandacht voor relevante ontwikkelingen elders. Hoorcolleges maken gebruik van gedetailleerde PowerPointpresentaties.

Een overzicht van de moderne bouwkunst sinds 1900, dat kan niet anders dan beknopt en selectief. Immers, de hoeveelheid projecten is eindeloos en kwam tot stand in complexe politiek-maatschappelijke en sociaaleconomische omstandigheden die elkaar razendsnel opvolgden en vaak overlaptten.

Net als literatuur, film of fotografie, is architectuur vaak een min of meer kritische reactie op de omstandigheden. Deze cursus gaat daarom vooral in op architectuur als intermediair tussen diverse actoren, bijvoorbeeld als vehikel voor (politieke) emancipatie en democratisering, als middel om (koloniale, dictatoriale) macht te verankeren, als “corporate image” van bedrijven en instituties, als symbool van een toenemend generiek-mondiale conditie, of als beeld van een in tradities en geschiedenis verankerde plekgebondenheid. Het spreekt voor zich dat zich daarbinnen bepaalde stilistische tendensen hebben afgetekend.

Programma

De reeks colleges is chronologisch-thematisch opgebouwd, met een globale indeling als volgt:

College 1: Achtergronden bij het klassiek-Modernisme tot ca. 1914: Wenen, Berlijn, Parijs

College 2: Het Interbellum: nieuwe opgaven ingelost (Functionalisme, De Stijl, Purisme, Constructivisme, Tropisch Modernisme, CIAM).

College 3: Moderne architectuur als verbeelders van politieke macht tijdens het Interbellum (Duitsland, Italië, Rusland, Latijns Amerika).

College 4: De rol van architectuur tijdens de wederopbouw en in de (Afrikaanse) koloniën.

College 5: Kritiek en alternatieven: Team X en de neo-avantgardes.

College 6: Postmodernisme in de architectuur: de herontdekking van plek, historie, en ornament.

College 7: het *Double Dutch* fenomeen: Rem Koolhaas versus Sjoerd Soeters, met verwijzing naar vergelijkbare tendensen elders.

College 8: Pluralisme in de huidige architectuur: een selectie van toonaangevende projecten.

College 9: Epiloog

In overleg kunnen bij voldoende belangstelling één of meerdere dag(deel) excursies worden georganiseerd naar relevante projecten in Nederland.

Afbeelding: The Wall House (foto Elles Veldhuis)

Cursusnummer	x26WV-2F05. Deze cursus is geannuleerd.
Docent	<i>Aurora Marijke Martin</i> Aurora Marijke Martin is universitair hoofddocent Geschiedenis en Theorie van de Architectuur & Stedenbouw aan de Rijksuniversiteit Groningen. Nadruk in haar onderzoek en onderwijs ligt op 19de en 20ste eeuw.
Vakgebied	Kunst- en cultuurgeschiedenis

Seizoen	2026 winter/voorjaar
Dag	Dinsdag
Inschrijven voor	di 13 jan. 2026
Tijd	14.00-16.30
Cursusdata	27-jan., 03-feb., 10-feb., 17-feb., 03-mrt., 10-mrt., 17-mrt., 24-mrt., 31-mrt., 07-apr.
Prijs	€ 250,-
Aantal colleges	9
Werkvorm	Hoorcollege
Cursusmateriaal	Aanbevolen literatuur: - Peter Gössel, Gabriele Leuthäuser, <i>Architectuur van de 20 ste eeuw</i>, Taschen, Köln, 2023 (reprint) - Bernard Hulsman, Luuk - Kramer, <i>Double Dutch, Nederlandse architectuur na 1985</i>, NAI010 Rotterdam, 2013. Beide boeken zijn alleen tweedehands verkrijgbaar.
Opmerkingen	Deze cursus is geannuleerd.